

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра фінансів

Допущено до захисту
Завідувач кафедри

_____ (підпис)
“ _ ” 201 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальністю
Фінанси, банківська справа та страхування
за магістерською програмою професійного спрямування
Державні та муніципальні фінанси
на тему:

«Податок на додану вартість як фіскальний інструмент держави»

Виконавець:

студентка ЦЗВФН

Касса А.П.

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Науковий керівник:

к.е.н, доцент

Дубовик О.Ю.

(прізвище, ім'я, по батькові)

-
/підпис/

Одеса 2019

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ СТАНОВЛЕННЯ ПОДАТКУ НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ	7
1.1. Сутність та значення податку на додану вартість.....	7
1.2. Історичний аспект виникнення та розвитку податку на додану вартість.....	15
1.3. Нормативно-правове забезпечення справляння податку на додану вартість.....	23
РОЗДІЛ2. ФІСКАЛЬНА ЕФЕКТИВНІСТЬ ФУНКЦІОНУВАННЯ ПОДАТКУ НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ В УКРАЇНІ	32
2.1. Моніторинг надходжень податку на додану вартість до бюджету України.....	32
2.2. Ефективність бюджетного відшкодування ПДВ.....	42
2.3. Прогнозування надходжень ПДВ до бюджету України... ..	49
РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМУ СТЯГНЕННЯ ПДВ В УКРАЇНІ	60
3.1. Зарубіжний досвід оподаткування доданої вартості та можливість його адаптації в Україні.....	60
3.2. Обґрунтування шляхів реформування системи оподаткування податком на додану вартість в Україні.....	68
ВИСНОВКИ	83
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	85
ДОДАТКИ	93

ВСТУП

Актуальність теми. В даний час податок на додану вартість є основним бюджетоутворюючим податком та провідною ланкою бюджетної системи України. Фіскальний потенціал оподаткування доданої вартості повною мірою не здійснюється, що викликане недоліками в системі адміністрування податку, шахрайствами у сфері податку на додану вартість та значним рівнем тінізації економіки. На сьогодні ПДВ є надзвичайно вразливим до зловживань та ухилень від сплати через існування бюджетного відшкодування та кредитного механізму податку, що дає можливість для застосування шахрайських незаконних схем. Тому вивчення та виявлення проблем у сфері адміністрування ПДВ набуває актуальності, особливо в умовах дефіциту фінансових ресурсів та надмірного зростання державного боргу.

Проблеми реформування та функціонування ПДВ в Україні та за кордоном досліджувалися такими провідними науковцями як: К.К. Уллубієва, Н.І. Редіна, Н.А. Малиш, К. А. Пріб, А. Маршал, О.М. Жукевич, П.Г. Гега, М.П. Кучерявенко, Грегорі Н. Манків, Г.В. Бех, С. Алексащенко, І.А. Золотько, Кемпбелл Р. Макконнелл, Н. Ривак та Д.А. Дяковський. Історичний аспект виникнення та розвитку ПДВ досліджувалися такими науковцями як: М.О. Бровенко, К. Джеймс, Л.П. Сідельникова, В. Єнбаєв, В.Г. Лавров, О.І. Оксенюк та Є.В. Кононець. Дослідження питань підвищення фіскальної ефективності податку та можливостей його покращення в контексті європейської інтеграції було розглянуто такими науковцями як: О.Ю. Дубовик, П.Л. Кулик, І.В. Барановська, Л.М. Демиденко, О.О. Молдован, Я. В. Самусевич, В.О. Шевчук.

Об'єктом дослідження є: економічні відносини, що виникають між державою та платниками податків в процесі справляння ПДВ.

Предметом дослідження є: механізм оподаткування доданої вартості.

Метою роботи є: визначення основних напрямків удосконалення податку на додану вартість та поглиблення теоретичних засад функціонування

податку з урахуванням інтеграційних процесів в Україні.

Реалізація поставленої мети обумовила необхідність вирішення таких завдань:

- дослідити теоретичні основи становлення податку на додану вартість;
- розглянути нормативно-правове забезпечення справляння ПДВ;
- здійснити моніторинг надходжень ПДВ до бюджету України;
- проаналізувати ефективність бюджетного відшкодування ПДВ;
- спрогнозувати надходження податку до бюджету України;
- розглянути зарубіжний досвід оподаткування доданої вартості та можливість його адаптації в Україні;
- обґрунтувати шляхи реформування системи оподаткування податком на додану вартість в Україні.

Методи дослідження. Для досягнення мети кваліфікаційної роботимагістра і вирішення поставлених задач був використаний системний підхід, що дав можливість провести дослідження процесів функціонування та формування системи оподаткування ПДВ в Україні та світі. При дослідженні теоретичних засад функціонування ПДВ використовувалися такі загальнонаукові методи, як: аналіз та синтез, індукція та дедукція, абстрагування та конкретизація. При дослідженні еволюції розвитку системи оподаткування податку на додану вартість було використано історичний метод. Для оцінювання ефективності функціонування ПДВ та дослідження світового досвіду було використано такі методи, як: метод групувань, статистичного аналізу та порівняння. Для зображення статистичного матеріалу, були використані методи графічного зображення даних та узагальнення. При прогнозуванні податкових надходжень ПДВ до бюджету України були використані економіко-математичні методи. Для розробки рекомендацій стосовно удосконалення ПДВ використані такі методи, як: методи групування та порівняння, аналізу та синтезу.

Інформаційною базою є: законодавчі та нормативні акти з питань ПДВ,

дисертаційні дослідження, періодична економічна література, інтернет-ресурси та статистичні звіти.

Науковою новизною отриманих результатів є: теоретичне обґрунтування сутності та практичне вирішення завдань, які пов'язані із функціонуванням ПДВ в Україні. Теоретичні та практичні дослідження магістерської роботи, які визначають наукову новизну полягають у наступному:

- ❖ запропоновано провести диференціацію ставок ПДВ, а саме встановити стандартну ставку в розмірі 15%, знижену ставку на соціально-значимі товари не нижче 5% та підвищену ставку в розмірі 26% на предмети розкоші, що зменшить негативний вплив високої стандартної ставки на рівень достатку небагатих громадян;
- ❖ удосконалити механізм адміністрування ПДВ, що дасть змогу суттєво підвищити його фіскальну ефективність: провести ліквідацію неефективних пільг, змінити механізм справляння податку щодо підприємств посередницької діяльності та торгівлі, забезпечення дієвого функціонування системи бюджетного відшкодування, введення автоматичного бюджетного відшкодування, для того щоб виключити можливість зловживань та підвищення ефективності адміністрування ПДВ.

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що представлені шляхи вдосконалення механізму ПДВ можуть бути використані в роботі Державної податкової служби України, а також при розробці нормативно-правових актів, у навчальному процесі та у роботі науково-дослідних установ.

Публікації: За результатами виконання кваліфікаційної роботи магістра опубліковано 1 статтю «Вектори підвищення фіскальної ефективності ПДВ» // Галицький економічний вісник Тернопільського національного технічного університету ім. І. Пулюя. - м. Тернопіль, 2019. - № 5 (60). – С. 95-101.

Структура роботи. Магістерська робота складається із: вступу, трьох розділів, висновків, списку використаної літератури і додатків. Загальний

обсяг роботи становить 126 сторінок, із них 97 сторінок основного тексту. Робота містить 20 таблиць та 12 рисунків, додатки викладено на 4 сторінках, список використаних джерел містить 75 найменувань.

ВИСНОВКИ

Дипломна робота магістра містить загальну теоретичну базу щодо процесів становлення, розвитку, функціонування та реформування податку на додану вартість як фіскального інструмента держави.

Провівши оцінювання фіскальної ефективності податку на додану вартість можна зробити висновок:

1. В результаті визначення податку на додану вартість в системі оподаткування встановлено, що основним джерелом наповнювання бюджету країни виступають податкові надходження. Зазначимо, що особливе місце в системі оподаткування займають саме непрямі податки, які виступають у вигляді надбавки до ціни товару чи послуги, де платником є кінцевий споживач товару або послуги. Векономічній практиці використовують три види непрямих податків: мито, акцизи і фіскальні монополії. В податковій практиці відокремлюють три форми універсальних акцизів: в однорівневій формі - податок з обороту, в багаторівневій формі - податок з обороту та податок на додану вартість. Податок на додану вартість сплачується на всіх етапах руху товарів, але об'єктом оподаткування виступає вже не валовий оборот, а додана вартість, що зберігає переваги податку з обороту, але в той же час ліквідує його головний недолік – кумулятивний ефект. При справлянні ПДВ, країна може застосовувати два принципи: принцип країни походження та принцип країни призначення. Податок на додану вартість є найбільш надійним і постійним джерелом надходжень до бюджету, стимулює економічну систему, сприяє покращенню якості продукції та призводить до зниження витрат виробництва.

2. В результаті дослідження історичного аспекту виникнення та розвитку ПДВ було встановлено, що податок доволі молодий. Порівняно з його попередниками, податок з обороту та податок з продажу з'явилися в післявоєнні часи, на початку ХХ століття в Європі, і виступали як засоби швидкої мобілізації коштів до бюджету. Податок на додану вартість був

впроваджений лише в 50-х роках минулого століття французьким економістом Морісом Лоре. Податок виступив як ефективна заміна своїх попередників, врахувавши усі їх недоліки, особливо каскадний ефект. В Україні, ПДВ з'являється лише в 1991 році, його попередником був податок з обороту, свого роду універсальний акциз, який стягувався з валового обороту, але вже на всіх ступенях руху товарів. Запровадження податку в Україні та у більшості країн світу зіткнулися із труднощами, які пов'язані із складністю в управлінні податку і підвищенням витрат на адміністрування, але на даний час, ПДВ є найбільш виправданим із усіх форм універсальних акцизів.

3. В результаті розгляду нормативно-правового забезпечення справляння ПДВ, було встановлено наступне: адміністрування та справляння ПДВ в основному регламентується Податковим кодексом України, а також такими нормативно-правовими актами, як накази Міністерства фінансів України і Державної податковою служби України, Митного кодексу України, постанови Кабінету міністрів України, міжнародні угоди та інші. ПКУ (далі Податковий кодекс України), як основний нормативно-правовий акт, впорядкував та систематизував на законодавчому рівні основні проблемні питання, які були у попередніх редакціях законів, а саме: запровадив електронне адміністрування податку, розширив перелік платників податків, визначив умови віднесення сум податку до податкового кредиту, запровадив механізм автоматичного бюджетного відшкодування.

4. В результаті здійснення моніторингу надходжень податку до бюджету України було встановлено, що ПДВ є основним джерелом наповнення бюджету України, це пояснюється наявністю широкої бази оподаткування. За рахунок ПДВ протягом досліджуваного періоду формувалося 27-32% податкових надходжень бюджету України. Це свідчить про важливе місце податку на додану вартість серед інших податків та усіх податкових надходжень. Найбільший обсяг надходжень ПДВ спостерігався у 2017–2018 рр., причиною зростання надходжень були: рівень інфляції на рівні 110,9% та підвищення офіційного курсу гривні до інших іноземних валют, що

спричинило збільшення бази оподаткування шляхом подорожчання як товарів українського виробництва, також і імпорту. Щодо частки ПДВ у доходах Зведеного бюджету України, то впродовж 2015–2018 рр. спостерігалось зростання та зменшення. Найбільший показник спостерігався в 2018 році та становив 32,4% від суми усіх надходжень, що дало змогу поповнити суму надходжень усіх податків бюджету на 38,9%, а найменший показник – у 2015 році і склав 27,4%, забезпечивши надходження усіх надходжень до бюджету на 35,1%. Аналізований податок забезпечував за період 2014-2018 рр. 27-32% податкових надходжень бюджету України. Досліджуючи динаміку структурних частин ПДВ, можна спостерігати зростання як податку на додану вартість із вироблених в Україні товарів, так і податку на додану вартість із ввезених на територію України товарів. Спостерігаємо поступове зростання сум бюджетного відшкодування протягом 2014–2018 рр. поступово зростала з 43,3 млрд. грн. до 131,7 млрд. грн. це показує істотне зростання відшкодування ПДВ платникам податку з минулими періодами. Бюджетне відшкодування ПДВ затримує економічний розвиток країни та негативно впливає на податкові надходження до бюджету. Зазначимо, що основна частина бюджетного відшкодування припадає на суб'єктів господарювання, які здійснюють експортні операції, тому важливим завданням є вдосконалення процесу відшкодування податку з бюджету. Забезпечувати більшу суму надходжень податку до бюджету буде ефективна система адміністрування та відшкодування. Аналізуючи показники коефіцієнту продуктивності та ефективної ставки, то вони мали циклічний характер протягом 2014–2018 рр. В цілому спостерігається тенденція до зростання продуктивності та ефективності ПДВ, що говорить про активізацію економіки країни. Таке збільшення визвано зростанням ВВП, імпорту, обороту роздрібної торгівлі, а також штучним керуванням фінансовими потоками: затримка відшкодування податку, переоплати ВВП та інше.

5. У результаті визначення ефективності бюджетного відшкодування податку на додану вартість, дійшли висновку, що кількість відшкодування ПДВ

в Україні з 2014 по 2018 рр. збільшився на 88,4 млрд. грн. Дослідивши частину бюджетного відшкодування ПДВ у загальній сумі збору цього податку в Україні за період 2014-2018 рр. зробимо підсумок, що даний показник змінювався в динаміці. До Зведеного бюджету України за 2014 - 2018 рр. найбільше надійшло у 2015 році - 246,9 млрд. грн., однак кошти, що були відшкодовані зросли на 2% і становили 68,4 млрд. грн. або 27,7 %. Незважаючи на те, що відшкодування ПДВ зменшує доходи Зведеного бюджету, є в нього і позитивна сторона, що дає поштовх до зростання частки повернення ПДВ платникам у деяких випадках. рівень відшкодування ПДВ є доволі суттєвим та виникає можливість чималих зловживань. Основна частка такого відшкодування припадає на суб'єктів господарювання, які здійснюють експортні операції та застосовують «0» ставку ПДВ. Починаючи з 2015 року обсяг експортних операцій та сум бюджетного відшкодування ПДВ суттєво зросли. Зазначимо, що понад 75% українського експорту має низьку додану вартість та є сировинним. Найбільші суми були відшкодовані у 2018 році таким компаніям, як ПРАТ «ММК ІМ. ІЛЛІЧА», ТОВ «КЕРНЕЛ-ТРЕЙД», ПРАТ «МК АЗОВСТАЛЬ». Ці підприємства займаються виробництвом чавуну, сталі та торгівлею зерном та олійними культурами. Тобто металургійний комплекс, агропідприємства та зернотрейдери займають значну частку в експорті країни. З 2014 року спостерігається тенденція до збільшення показників ефективності ПДВ. Спостерігаємо збільшення ефективної ставки за 2014-2018 рр. з 12,4 % до 15,3%. Коефіцієнт ефективності та продуктивності також зростали у 2014 році вони склали 0,44 та 62,0 відповідно, а найбільшими показниками відзначився 2018 рік: ефективна ставка – 15,8%, коефіцієнт ефективності – 0,54, коефіцієнт продуктивності – 79,0. В цілому спостерігається тенденція до зростання продуктивності та ефективності ПДВ, що говорить про активізацію економіки країни. Таке збільшення визвано зростанням ВВП, імпорту, обороту роздрібною торгівлі, а також штучним керуванням фінансовими потоками: затримка відшкодування податку, переоплати ВВП та інше. Слід відмітити, що цей період характеризується суттєво нижчою ефективною ставкою від стандартної. Дана

ситуація свідчить о наявності невідпрацьованого та недосконалого механізму розрахунку податкового зобов'язання та великою кількістю податкових пільг.

6. У результаті прогнозування надходжень ПДВ до бюджету України, було побудовано множинну регресійну модель. Використавши кінцеві споживчі витрати домогосподарств та некомерційних підприємств (далі КСВ) та показник середньої заробітної плати, бачимо, що формула $R^2 = 0,997$ апроксимує вихідну залежність з великим ступенем ймовірності, а прогнозний показник складе у 2019 році – 432,47 млрд. грн., у 2020 році – 493,95 млрд. грн., а у 2021 році – 555,43 млрд. грн. Були застосовані у прогнозуванні й інші фактори, які впливають на надходження ПДВ до бюджету, а саме: експорт товарів, послуг; імпорт товарів, послуг. Проведений аналіз дозволив визначити, що якщо брати значенні імпорту та експорту товарів, послуг надходження ПДВ у 2019 році будуть складати 432,91 млрд. грн., у 2020 році - 494,33 млрд. грн., а у 2021 році - 556,37 млрд. грн. Множинна регресійна модель дасть нам достатньо точні прогнози та є більш актуальною для економічного моделювання, тому що рідко економічне явище можна пояснити одним фактором впливу.

7. У результаті дослідження досвіду ЄС оподаткування ПДВ та можливості його адаптації в українській податковій системі були запропоновані наступні заходи щодореформування податкової системи України: диференціації ставок в залежності від оподаткованих товарів, а саме товарів першої необхідності (харчові продукти, послуги громадського харчування та готельні послуги) та товарів розкоші, автомобілів; обмежити перелік пільг, а саме – залишити тільки ті пільги, які стосуються соціальної сфери обслуговування та предметів першої необхідності; змінити механізм справляння податку щодо підприємств посередницької діяльності та торгівлі. Встановити, що об'єктом оподаткування буде виступати валовий дохід, який визначатиметься як різниця між ціною реалізації та ціною придбання. Це дасть можливість не застосовувати механізм бюджетного відшкодування до вказаних підприємств.

8. У результаті обґрунтування шляхів реформування системи оподаткування податком на додану вартість в Україні, визначено, що певні зміни в адмініструванні податку на додану вартість негативно позначаються на економічній ситуації, але в цілому цей податок залишається основним наповнювачем бюджету та важливою складовою податкової системи.

Оскільки євроінтеграційні процеси стають невід'ємною частиною та напрямком розвитку економіки України, виникає необхідність адаптації національного податкового законодавства до вимог європейської спільноти. З огляду на стан розвитку і фінансового сектору України, першочерговими завданнями є: необхідність зниження стандартної ставки з 20% до 15%, що дасть змогу реалізувати ПДВ свою регулюючу функцію, а також витягне підприємства з тіньового сектору; доцільно встановити понижену ставку в розмірі 5% для таких товарів та послуг, як предметів харчування, житлово-комунальних послуг, об'єктів нового житлового будівництва, сільськогосподарської продукції, медичного обладнання, культурні та спортивні заходи, послуг із догляду за людьми похилого віку, дітьми, хворими та інвалідами; встановити також й підвищену ставку на рівні 26% для предметів розкоші (елітної житлової нерухомості, ювелірних виробів, ексклюзивних автомобілів тощо); провести ліквідацію неефективних пільг із ПДВ, це дуже спростить процедуру адміністрування податку на додану вартість та відновить принцип його справедливості.

Таким чином, проведене дослідження функціонування ПДВ в Україні дало змогу виявити деякі проблемні моменти, що можуть стати предметом подальших наукових досліджень та дискусій.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

- 1.Макурін А.А. Теорія оподаткування: Навчальний посібник / Макурін А.А. – Дніпро/НТУ «ДП», 2018. – С. 38.
- 2.Баранова В.Г. Податкова система: Навчальний посібник / [Баранова В.Г., Дубовик О.Ю., Хомутенко В.П. та ін.]; за ред. В.Г.Баранової. – Одеса: ВМВ, 2014. – с.128-129.
- 3.Кулик П.Л. Фіскальний потенціал податку на додану вартість в Україні та його реалізація: дис. на здобуття наук. ст. канд. екон. наук: спец. 08.00.08 «Гроші, фінанси і кредит» / Кулик Петро Любомирович. – Ірпінь, 2015–235 с.
- 4.Додана вартість [Електронний ресурс] / сайт Економічна енциклопедія – Режим доступу до ресурсу: <http://slovopedia.org.ua/38/53412/385306.htm>.
- 5.Словник фінансово-правових термінів / [за заг. ред. д.ю.н., проф. Л.К. Воронової]. – 2-ге вид., переробл. і доповн. – К.: Алерта, 2013. – 558 с.
6. Волохова І.С., Дубовик О.Ю. Податкова система: Навчальний посібник [за ред. Волохова І.С., Дубовик О.Ю.] – Харків: 2019. – С. 133-147.
- 7.Добавленная стоимость [Електронний ресурс] / сайт Бухгалтерского словаря – Режим доступу до ресурсу : <http://www.edudic.ru/buh/6682.8>.
8. Баранова В.Г. 8. Податкова система: Навчальний посібник / [Баранова В.Г., Дубовик О.Ю., Хомутенко В.П. та ін.]; за ред. В.Г.Баранової. – Одеса: ВМВ, 2014. – 344 с.
- 9.Сідельникова Л.П., Податкова система: Навчальний посібник. / Л.П. Сідельникова, Н.М. Костіна. – Київ: Ліра-К, 2013. - 579 с. (2 - ге видання, перероб. і доп.)
- 10.Кучерявенко М.П. Податкове право України: Навчальний посібник / за редакцією М.П. Кучерявенко. – Харків: Право, 2013. – 536 с.
11. Гетманцев Д.О. Етапи розвитку непрямого оподаткування / Д.О. Гетманцев // Право і суспільство.- 2015. - № 5.2. – С. 140-150.
12. Дяковський Д.А. Оподаткування доданої вартості в Україні: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. : спец. 08.04.01 / Дяковський Д.А. – Ірпінь, 2014. – 18с.

13. James K. Exploring the origins and global rise of VAT / K. James // Tax Analyst. – 2014. – № 2. – С. 15–22.
14. Волков Д.О. Удосконалення системи непрямого оподаткування в контексті реформування державних фінансів України / Волков Д.О. // Економіка промисловості. – 2018. - №4. – С. 28-36.
15. Гринкевич С.С. Еволюція теоретичних поглядів на економічну природу та наслідки непрямого оподаткування / С.С. Гринкевич // Науковий вісник НЛТУ України. – 2018. – Вип. 19.11. – С. 100-107.
16. Worldwide VAT, GST and Sales Tax Guide 2016 - [http://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/Worldwide-VAT-GST-and-sales-taxguide2016/\\$FILE/Worldwide%20VAT,%20GST%20&%20Sales%20Tax%20Guide%202016.pdf](http://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/Worldwide-VAT-GST-and-sales-taxguide2016/$FILE/Worldwide%20VAT,%20GST%20&%20Sales%20Tax%20Guide%202016.pdf).
17. Лавров В.Г. Процес впровадження ПДВ в Україні. Пройдені етапи та можливі варіанти розвитку / В.Г. Лавров, О. Ю. Дубовик // Збірник студентських наукових праць. – Одеса ОНЕУ, 2013. – С.379-384.
18. Study to quantify and analyse the VAT gap in the EU-27 Member States Final report [Електронний ресурс] / European Commission – Режим доступу до ресурсу: http://ec.europa.eu/taxation_customs/resources/documents/common/publications/studies/vat-gap.pdf.
19. Бюджетний кодекс України. Електронний ресурс/ Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>.
20. Офіційний сайт Державного казначейства України [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу : <http://treasury.gov.ua/main/uk/index>.
21. Офіційний сайт Державної податкової служби України [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу : <http://sfs.gov.ua/>.
22. Матвійчук А.В. Прогнозування надходження ПДВ // Фінанси України. – 2014. - №3 – С. 4-5.
23. Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу : <http://www.ukrstat.gov.ua/>.

- 24.Зварич О.В. Основи прогнозування та планування бюджету: Навчально-методичний посібник– К.: НаУКМА, 2015. – С. 14-15.
- 25.Офіційний сайт Державного казначейства України [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу : <http://treasury.gov.ua/main/uk/index>._
26. Податковий кодекс України №2755-VI від 02 грудня 2010 року [Електронний ресурс] / сайт Верховної ради України – Режим доступу до ресурсу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-19>._
27. Дубовик О.Ю. Розвиток механізму бюджетного відшкодування податку на додану вартість в Україні / О.Ю. Дубовик // Економічні інновації: Зб. наук. пр. — Одеса: ІПРЕЕД НАН України, 2012. — Вип. 49. — С. 112-119.
28. Пільги – ахіллесова п'ята ПДВ? // Економічна правда [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://www.epravda.com.ua>._
29. Замасло О.Т. Зарубіжний досвід справляння ПДВ та можливості його використання в Україні / О.Т.Замасло, О.І. Оксенюк // Формування ринкової економіки в Україні. – 2013. - № 29 (ч. 1). – С. 183-189.
30. Дубовик О. Ю. Гармонізація податкових систем в умовах глобалізації // Фінансова система України: проблеми та перспективи розвитку в умовах трансформації соціально-економічних відносин.–Севастополь, 2013.–С. 25-27.
31. Фінанси: Навчальний посібник в 2-х частинах/ [Баранова В.Г., Волохова І.С., Дубовик О. Ю., ХомутенкоВ.П. та ін.] за заг. ред. Баранової В.Г. – Одеса: Атлант, 2015. – ч.1. – 344с.
32. Мінняйленко К. О. Економічна сутність прямого і непрямого оподаткування в Україні/ К. О. Мінняйленко // Управління розвитком. - 2014. - № 5. - С. 101-103. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Uproz_2014_5_46._
33. Кучерявенко М. П. Податкове право України. Академічний курс: підручник / М. П. Кучерявенко. - К.: Всеукраїнська асоціація видавців «Податкова єдність», 2008. - 701 с.
34. Словник фінансово-правових термінів / [за заг. ред. д.ю.н., проф. Л.К. Воронової]. – 2-ге вид., переробл. і доповн. – К.: Алерта, 2011. – 558 с.

35. Стеблянко А. В. Міжнародний досвід оподаткування непрямих податків: окремі аспекти / А. В. Стеблянко, О. М. Резнік // Форум права. – 2015. – №4. – №4. – С. 266-272.[Електронний ресурс] - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/jpdf/FP_index.html_2015_4_48.pdf.
36. Чугунов І. Я. Непряме оподаткування в системі регулювання економіки / І. Я. Чугунов // Гроші, фінанси і кредит. – 2016. – № 1-2(1). – С. 61-64.
37. Уллубієва К. К. Додана вартість як об'єкт бухгалтерського обліку та база обкладання ПДВ [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://eztuir.ztu.edu.ua/1400/1/39.pdf>.
38. Стеблянко А. В. Міжнародний досвід оподаткування непрямих податків: окремі аспекти / А. В. Стеблянко, О. М. Резнік // Форум права. – 2015. – №4. – №4. – С. 266-272.[Електронний ресурс] - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/jpdf/FP_index.html_2015_4_48.pdf.
39. Шувалова Е. Б. Налоговые системы зарубежных стран: учебно-практическое пособие / Е. Б. Шувалова, В. В. Климовицкий, А. Т. Пузин. – М.: Изд. центр ЕАОИ, 2010. – 134 с
40. Оксенюк О. І. Адаптація національного законодавства з питань адміністрування ПДВ до європейських вимог / О. І. Оксенюк // Аналітичноінформаційний журнал “Схід”. – 2015. – № 6. – С. 115–120.
41. Озерчук О.В. Фіскальна ефективність непрямих податків в Україні / О. В. Озерчук // Наукові праці НДФІ. – 2018. - №2. – С. 60-70.
42. Міжнародний досвід: адміністрування податків в Європі та в Україні [Електронний ресурс] / офіційний портал Державної фіскальної служби – Режим доступу до ресурсу : http://sfs.gov.ua/modernizatsiya-dpsukraini/povidomlenia_/2012_povidomlenia-modernizatsia/print-59283.html.
43. Мельник В. Вплив адміністрування податків на ефективність функціонування податкової системи / В. Мельник // Науковий вісник Національного університету державної податкової служби України. – 2016. – № 3. – С. 153–160.

44. Мараховська Т. М. Шляхи удосконалення справляння податку на додану вартість / Т. М. Мараховська // Збірник наукових праць ВНАУ. – 2016. – № 4. – С. 149–154.
45. Лыкова Л. Н. Налоговые системы зарубежных стран: учебник для бакалавриата и магистратуры / Л. Н. Лыкова, И. С. Букина. — М.: Издательство Юрайт, 2015. — 429 с.
46. Кулик П. Л. Ефективність адміністрування ПДВ в Україні / П. Л. Кулик // Актуальні проблеми розвитку економіки регіону. – 2017. – № 7 (2). – С. 328–335.
47. Крисоватий А. І. Гармонізація оподаткування у парадигмі загальнодержавних інтересів / А. І. Крисоватий, Т. В. Кошук // Фінанси України. – 2016. – № 2. – С. 109–115.
48. Кміть В. М. Проблеми відшкодування ПДВ в Україні та напрями їх вирішення/ / В. М. Кміть, О. І. Оксенюк // Формування ринкової економіки в Україні : науковий збірник. – 2018. – № 26. – С. 266–274.
49. Кміть В. М. Напрями вдосконалення системи адміністрування ПДВ в Україні / В. М. Кміть, О. І. Оксенюк // Всеукраїнський науково-виробничий журнал «Інноваційна економіка». – 2017. – № 32. – С. 308–313.
50. Замасло О. Т. Аналіз переваг та недоліків впровадження диференційованих ставок ПДВ в Україні / О. Т. Замасло, О. І. Оксенюк // Формування ринкової економіки. – 2014. – № 31. – С. 98–104.
51. Домовленості щодо співробітництва у сфері оподаткування в рамках Угоди про асоціацію між Україною та ЄС [Електронний ресурс] / Департамент співробітництва з Європейським Союзом Міністерства економічного розвитку і торгівлі України – Режим доступу до ресурсу: www.ucipr.kiev.ua/userfiles/taxation.doc.
52. Дрига А. Б. Непрямі податки в системі регулювання суспільного добробуту: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. / Дрига А. Б. – К., 2012. – 16 с.

53. Десятнюк О. М. Реформування механізму адміністрування ПДВ з врахуванням європейського досвіду / О. М. Десятнюк // Світ фінансів : наук. журнал ТНЕУ. – 2015. – Вип. 3.
54. Горин В. Проблеми підвищення фіскальної ефективності податку на додану вартість / В. Горин // Галицький економічний вісник. – 2016. – № 2 (41). – С. 118–126.
55. Васильчук С.С. До проблеми характеристики видів непрямих податків в Україні / С. С. Васильчук // Митна справа, спеціальний випуск. – 2015. – С. 196-202.
56. Зверяков М. І. Про зміну моделі економічного розвитку / М. І. Зверяков // Економіка України. - 2015. - № 6.- С. 41-49.
57. Бюджетне відшкодування ПДВ: порядок визначення та отримання [Електронний ресурс] // Бухгалтер – Режим доступу до ресурсу: <https://buhgalter.com.ua/articles/details/338599/>.
58. Бровенко М. О. Удосконалення системи непрямого оподаткування в сучасних умовах розвитку економіки [Електронний ресурс] / М. О. Бровенко, С. А. Клімовська – Режим доступу до ресурсу: http://www.rusnauka.com/29_DWS_2009/Economics/53718.doc.Htm.
59. Бохенко О. С Напрямки реформування діючої в Україні системи справляння податку на додану вартість [Електронний ресурс] / О. С. Бохенко, С. В. Сковородько – Режим доступу до ресурсу: <http://nauka.kushnir.mk.ua/?p=58390>.
60. Бойко Л. І. Порівняння податку на додану вартість та податку з обороту [Електронний ресурс] / Л. І. Бойко, Ю. А. Возіянова – Режим доступу до ресурсу: http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/biznes/2010_1/2010/01/100117.Pdf.
61. Андріяш М. М. Проблеми розвитку оподаткування податком на додану вартість країн ЄС/ М. М. Андріяш// Актуальні проблеми міжнародних відносин. –2014. – № 122. – с. 215-227.
62. Аналітична записка “Напрями та механізми підвищення фіскальної та регулятивної ефективності ПДВ” [Електронний ресурс] / Національний інститут стратегічних досліджень при Президентові України – Режим доступу

до ресурсу : <http://www.niss.gov.ua/articles/247/>.

63. Алексащенко С. Западноевропейская практика использования налога на добавленную стоимость / С. Алексащенко // Экономические науки. – 2019. – № 1. – С. 94–102.

63.Постанова КМУ «Деякі питання електронного адміністрування податку на додану вартість» від № 78809.11.2016 р. – Режим доступу до ресурсів: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/788-2016-п>.

64. Постанова КМУ «Про затвердження Порядку звільнення від обкладення ПДВ операцій з постачання та ввезення на митну територію України товарів і послуг, передбачених для власних потреб дипломатичних представництв, консульських установ іноземних держав і представництв міжнародних організацій в Україні, а також для використання особами з числа дипломатичного персоналу дипломатичних місій та членами їх сімей, які проживають разом з ними» № 1240 від 27.12.2010 р. [Електронний ресурс] / сайт Верховної ради України – Режим доступу до ресурсу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1240-2010-п>.

65.Постанова НБУ «Про затвердження Переліку типових операцій з розрахунково-касового обслуговування, які відповідно до підпункту 196.1.5 пункту 196.1 статті 196 розділу ВПКУ не є об'єктом оподаткування» №73 від 01.08.2017р.[Електронний ресурс] / сайт Верховної ради України – Режим доступу до ресурсу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/73-2017-п>.

66.Наказ МФУ «Про затвердження форм та Порядку заповнення і подання податкової звітності з податку на додану вартість» №21 від 28.01.2016 р. [Електронний ресурс] / сайт Верховної ради України– Режим доступу до ресурсу:<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/21-2016-п>.

67.Наказ МФУ «Про затвердження форм документів, що використовуються у процесі відшкодування сум податку на додану вартість» №606 від 13.07.2016 р. [Електронний ресурс] / сайт Верховної ради України– Режим доступу до ресурсу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/606-2016-п>.

68. Постанова КМУ «Про затвердження Порядку ведення Єдиного реєстру податкових накладних» №1246 від 29.12.2010 р. [Електронний ресурс] / сайт

Верховної ради України– Режим доступу до ресурсу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1246-2010-п.>

69. Постанова КМУ «Про затвердження переліку достатніх підстав, які надають податковим органам право на проведення документальної позапланової виїзної перевірки платника податку на додану вартість для визначення достовірності нарахування бюджетного відшкодування такого податку» №1238 від 27.12.2010 р. [Електронний ресурс] / сайт Верховної ради України– Режим доступу до ресурсу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1238-2010-п.>

70. Постанова КМУ «Про затвердження Порядку надання послуг з харчування дітей у дошкільних, учнів у загальноосвітніх та професійно-технічних навчальних закладах, операції з надання яких звільняються від обкладання податком на додану вартість» №116 від 02.02.2011 р. [Електронний ресурс] / сайт Верховної ради України– Режим доступу до ресурсу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/116-2011-п.>

71. Самусевич Я. В. Фіскальна конвергенція як наслідок податкової конкуренції: теоретичні засади та емпіричний аналіз // Вісник Української академії банківської справи. – 2015. – № 1 (38). – С. 39–49.

72. French Ministry of Finance [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://www.impots.gouv.fr>.

73. Ministry of Public Finance of Romania [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://www.mfinante.ro>.

74. Резнік О.М. Порівняльна характеристика ставки податку на додану вартість в Румунії, Франції, Люксембурзі та Україні / О.М. Резнік, Н.М. Овчаренко // Юридичний науковий електронний журнал Запорізького національного університету. - 2015. - № 6. – С. 138- 141.

75. Ministry of Finance of Luxembourg [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://www.aed.public.lu>.